

חוק בנק ישראל, התש"ע-2010*

פרק א': פרשנות

1. בחוק זה –
- "הבנק" – בנק ישראל;
- "גוף פיננסי" – כל אחד מאלה:
- (1) תאגיד בנקאי ותאגיד עזר;
 - (2) קופת גמל או חברה מנהלת כהגדרתן בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005;
 - (3) מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981²;
 - (4) קרן להשקעות משותפות בנאמנות כהגדרתה בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994³;
 - (5) מנהל תיקים כהגדרתו בחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995⁴;
 - (6) חבר בורסה בהתאם לתקנון הבורסה כמשמעותו בסעיף 46 לחוק ניירות ערך;
 - (7) מסלוקה כהגדרתה בסעיף 50א לחוק ניירות ערך;
 - (8) חברת הדואר;
 - (9) גוף אחר המספק שירותים פיננסיים, שקבע הנגיד, בצו, באישור הוועדה;
- "הוועדה" – הוועדה המוניתרית כמשמעותה בסימן א' לפרק ד';
- "הוועדה לאיתור מועמדים" – הוועדה לאיתור מועמדים שהוקמה לפי סעיף 33;
- "הוועדה לבדיקת מינויים" – הוועדה שהוקמה לפי סעיף 18 לחוק החברות הממשלתיות, בשינויים כאמור בסעיף 60א(ב) לחוק החברות הממשלתיות;
- "ועדת הביקורת" – ועדת הביקורת שמונתה לפי סעיף 23;
- "חברת הדואר" – החברה, כהגדרתה בחוק הדואר, התשמ"ו-1986⁵ (להלן – חוק הדואר), בנותנה את השירותים הכספיים כהגדרתם בחוק הדואר, מטעם החברה הבת כמשמעותה בסעיף 88א לחוק הדואר;
- "חוק הביקורת הפנימית" – חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992⁶;
- "חוק הבנקאות (רישוי)" – חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981⁷;

* התקבל בכנסת ביום א' בניסן התש"ע (16 במרס 2010); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 485, מיום י"ט בשבט התש"ע (3 בפברואר 2010), עמ' 374.

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 889.

² ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

³ ס"ח התשנ"ד, עמ' 308.

⁴ ס"ח התשנ"ה, עמ' 416.

⁵ ס"ח התשמ"ו, עמ' 79.

⁶ ס"ח התשנ"ב, עמ' 198.

⁷ ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

"חוק החברות" – חוק החברות, התשנ"ט–1999⁸;
 "חוק החברות הממשלתיות" – חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה–1975⁹;
 "חוק מבקר המדינה" – חוק מבקר המדינה, התשי"ח–1958 [נוסח משולב]¹⁰;
 "חוק ניירות ערך" – חוק ניירות ערך, התשכ"ח–1968¹¹;
 "חוקי הבנקאות" – חוק הבנקאות (רישוי), פקודת הבנקאות, 1941¹², וחוק הבנקאות
 (שירות ללקוח), התשמ"א–1981¹³;
 "המדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;
 "המועצה" – המועצה המינהלית כמשמעותה בסימן ב' לפרק ד';
 "מטבע" – כאמור בסעיף 1 לחוק מטבע השקל החדש, התשמ"ה–1985¹⁴;
 "מטבע חוץ" – שטרי כסף או מעות שהם הילך חוקי במדינת חוץ ואינם הילך חוקי
 בישראל;
 "המשנה לנגיד" – המשנה לנגיד שמונה לפי סעיף 8;
 "הנגיד" – נגיד הבנק שמונה לפי סעיף 6;
 "רשות ניירות ערך" – כמשמעותה בסעיף 2 לחוק ניירות ערך;
 "רשות פיקוח" – כל אחד מאלה, לגבי הגופים הפיננסיים המפוקחים על ידו:
 (1) הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר;
 (2) רשות ניירות ערך;
 (3) שר התקשורת, לענין חברת הדואר;
 "תאגיד בנקאי" ו"תאגיד עזר" – כהגדרתם בחוק הבנקאות (רישוי).

פרק ב': בנק ישראל, מטרותיו, תפקידיו ועצמאותו

2. (א) בנק ישראל הוא תאגיד.
 (ב) לבנק יהיו ועדה מוניטרית, מועצה מינהלית ונגיד.
 (ג) מקום מושבו של הבנק יהיה בירושלים, והוא רשאי לפתוח סניפים ונציגויות בכל מקום אחר.
3. (א) מטרותיו של הבנק הן:
 (1) לשמור על יציבות מחירים, וזאת כמטרה מרכזית;
 (2) לתמוך במטרות אחרות של המדיניות הכלכלית של הממשלה, במיוחד צמיחה, תעסוקה וצמצום פערים חברתיים, בתנאי שלדעת הוועדה לא תהיה בכך פגיעה בהשגת יציבות המחירים לאורך זמן; לענין זה, "יציבות מחירים לאורך זמן" – מצב שבו צופה הוועדה, על בסיס המדיניות המוניטרית שקבעה, ששיעור האינפלציה יהיה בתחום יציבות המחירים שנקבע כאמור בסעיף קטן (ב), בתוך תקופה שלא תעלה על שנתיים;

⁸ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

⁹ ס"ח התשל"ה, עמ' 132.

¹⁰ ס"ח התשי"ח, עמ' 92.

¹¹ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

¹² ע"ר 1941, תוס' 1, עמ' (ע) 69, (א) 85.

¹³ ס"ח התשמ"א, עמ' 258.

¹⁴ ס"ח התשמ"ה, עמ' 216.

- (3) לתמוך ביציבותה של המערכת הפיננסית ובפעילותה הסדירה.
- (ב) הממשלה, בהתייעצות עם הנגיד, תקבע את תחום יציבות המחירים לעניין סעיף קטן (א)(1).
4. תפקידיו של הבנק הם:
- (1) לנהל את המדיניות המוניטרית;
 - (2) להחזיק את יתרות מטבע החוץ של המדינה ולנהלן;
 - (3) לתמוך בפעילות הסדירה של שוק מטבע החוץ בישראל;
 - (4) לשמש בנקאי של הממשלה;
 - (5) להסדיר את מערכות התשלומים והסליקה במשק, במטרה להבטיח את יעילותן ויציבותן, לרבות בהתאם לחוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008¹⁵;
 - (6) להנפיק מטבע, להסדיר את מערכת המזומנים במשק ולכוונה;
 - (7) לקיים את הפיקוח וההסדרה של מערכת הבנקאות על פי סמכויותיו לפי חוקי הבנקאות ולפי כל דין אחר.
5. הבנק יהיה עצמאי בבחירת פעולותיו ובהפעלת סמכויותיו לשם השגת מטרותיו ולמילוי תפקידיו.
- פרק ג': הנגיד והמשנה לנגיד**
6. הנגיד ימונה בידי נשיא המדינה לפי המלצת הממשלה.
7. (א) הנגיד ינהל את הבנק ויכהן גם כיושב ראש הוועדה וכחבר המועצה.
(ב) הנגיד ישמש יועץ לממשלה בעניינים כלכליים, לרבות לעניין צמצום פערים חברתיים וצמצום אי-שוויון בחלוקת ההכנסות בחברה.
8. (א) הממשלה תמנה, לפי המלצת הנגיד, משנה לנגיד.
(ב) הנגיד יקבע את תפקידיו של המשנה לנגיד.
(ג) המשנה לנגיד יהיה חבר בוועדה ובמועצה.
9. נבצר מהנגיד למלא את תפקידיו או חדל הנגיד לכהן בתפקידו, ימלא המשנה לנגיד את מקומו של הנגיד ויהיה מוסמך להשתמש בסמכויותיו, כל עוד נמשכת הנבצרות או לא מונה נגיד חדש, לפי העניין.
10. (א) הנגיד ימונה לתקופה של חמש שנים, וניתן לשוב ולמנותו לתקופת כהונה נוספת אחת בלבד.
(ב) המשנה לנגיד ימונה לתקופה של חמש שנים, וניתן לשוב ולמנותו לתקופת כהונה נוספת אחת בלבד; על אף האמור, בתום שנה מכניסתו לתפקיד של נגיד חדש, תיפסק כהונתו של המשנה לנגיד אם לא הסתיימה במועד מוקדם יותר, ואולם הממשלה רשאית להחליט, לפי המלצת הנגיד, שהמשנה לנגיד ימשיך לכהן עד סוף תקופת הכהונה שלה מונה.
11. (א) ייחוד כהונה ואיסור עיסוק נוסף
(א) בכל תקופת כהונתם לא יהיו הנגיד והמשנה לנגיד חבר הכנסת או חבר מועצה של רשות מקומית, ולא ייכללו ברשימת מועמדים בבחירות לכנסת או למועצה של רשות מקומית.
(ב) בכל תקופת כהונתם לא יהיו הנגיד והמשנה לנגיד רשאים –

¹⁵ ס"ח התשס"ח, עמ' 184.

- (1) להיות חברים בהנהלה של חבר בני אדם המנהל עסקים לשם השגת רווחים;
- (2) להיות חברים בהנהלה של חבר בני אדם הפועל שלא למטרת רווח, אם יש בכך כדי ליצור ניגוד עניינים עם מילוי תפקידיהם לפי חוק זה;
- (3) לשמש בכל משרה אחרת או לעסוק, במישרין או בעקיפין, בעסק או בעיסוק אחר;
- (4) להיות בעלי מניות או בעלי זכות דומה בתאגיד בנקאי או בתאגיד אחר הכפוף לפיקוח או להסדרה של הבנק על פי חוקי הבנקאות;
- (5) להחזיק ניירות ערך של תאגיד הרשום בישראל וכן להחזיק בישראל כספים וניירות ערך, שלא בהתאם לכללים שקבעה הממשלה למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים¹⁶, בשינויים המחוייבים; ועדת הביקורת רשאית לאשר חריגה מכך, מטעמים שיירשמו.
- (ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), רשאים הנגיד והמשנה לנגיד למלא כל אחד מהתפקידים המנויים להלן, ובלבד שאין במילוי התפקיד כדי לפגוע ביכולתם למלא את תפקידיהם לפי חוק זה או כדי לפגוע בעצמאות הבנק, במטרותיו ובתפקידיו:
- (1) חבר ועדה שמינתה הממשלה או הכנסת, ולגבי המשנה לנגיד – נציג הבנק ברשות ניירות ערך;
- (2) בעל תפקיד הוראה אקדמי;
- (3) בהסכמת הממשלה, חבר בוועדה בין-לאומית ובמוסד בין-לאומי;
- ובלבד שהתפקיד, למעט לפי פסקה (2), אינו כרוך בקבלת שכר או גמול כלשהו; לענין תפקיד הוראה אקדמי בשכר יחולו הכללים החלים על עובדי מדינה בכירים לגבי עבודה פרטית, בשינויים המחוייבים.
12. (א) הממשלה תקבע את השכר ואת תנאי השירות של הנגיד. שכר ותנאי שירות
- (ב) שכר המשנה לנגיד יהיה בשיעור של 90 אחוזים משכר הנגיד, ותנאי שירותו ייקבעו בידי הממשלה.
13. (א) נשיא המדינה רשאי, לפי הצעת הממשלה, להפסיק את כהונתו של הנגיד, אם ראה שאין הוא ראוי להמשיך בכהונתו בשל אחד מאלה:
- (1) עשה מעשה שאינו הולם את מעמדו כנגיד;
- (2) פעל בניגוד לאמור בסעיף 11;
- (3) נבצר ממנו, דרך קבע, למלא את תפקידו.
- (ב) הצעת הממשלה לנשיא לפי סעיף קטן (א) תובא לידיעת ועדת הכספים של הכנסת עם הגשתה לנשיא.
14. הממשלה רשאית, לפי הצעת הנגיד או לאחר התייעצות עמו, להפסיק את כהונתו של המשנה לנגיד, אם ראתה שאין הוא ראוי להמשיך בכהונתו בשל אחד מאלה:
- (1) לדעת הנגיד, אינו ממלא את תפקידו כראוי;
- (2) עשה מעשה שאינו הולם את מעמדו כמשנה לנגיד;
- (3) פעל בניגוד לאמור בסעיף 11;
- (4) נבצר ממנו, דרך קבע, למלא את תפקידו.

¹⁶ י"פ התשס"ג, עמ' 1136.

פרק ד': הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית

סימן א': הוועדה המוניתרית

15. הוועדה המוניתרית ותפקידיה לבנק תהיה ועדה מוניתרית שתפקידיה הם אלה:
- (1) לקבוע את המדיניות להשגת מטרות הבנק, ובכלל זה את המדיניות המוניתרית;
 - (2) לעקוב אחר ביצועה של המדיניות שנקבעה, לבחון, מפעם לפעם, את ההתפתחויות המוניתריות והכלכליות ואת ההתקדמות להשגת יעדי המדיניות, ולדון בנושאים אחרים הקשורים לכך;
 - (3) להחליט על הפעולות לפי חוק זה שעל הבנק לנקוט כדי להשיג את מטרות הבנק; החלטת הוועדה על שיעור הריבית הנקבעת לצורכי המדיניות המוניתרית (להלן – שיעור הריבית), תהיה לתקופה נקובה, ובתום התקופה תחליט הוועדה אם לשנות את שיעור הריבית או להשאירו לתקופה נקובה נוספת; אין באמור בפסקה זו כדי לגרוע מסמכות הוועדה לשנות את שיעור הריבית גם בתוך התקופה שנקבעה בהחלטה קודמת;
 - (4) כל תפקיד אחר שהוטל עליה בחוק זה, לרבות בעניינים אלה: קבלת פיקדונות ומתן אשראי כאמור בסעיף 36(3) עד (5), מתן הוראות בדבר החזקת נכסים נזילים כאמור בסעיף 38, ניהול יתרות מטבע חוץ כאמור בסעיף 40, והתערבות במסחר בשוק מטבע החוץ כאמור בסעיף 53.
16. הרכב הוועדה
- (א) הוועדה תמנה שישה חברים, והם: הנגיד, שישמש יושב ראש הוועדה, המשנה לנגיד, עובד הבנק שמינה הנגיד ושלושה חברים מקרב הציבור; לא מכהן במועד כלשהו משנה לנגיד, ימנה הנגיד עובד נוסף של הבנק לחבר הוועדה עד לתחילת כהונתו של משנה לנגיד.
 - (ב) כשיר להתמנות לחבר מקרב הציבור בוועדה תושב ישראל שמלאו לו 25 שנים לפחות ושמתקיים בו אחד מאלה:
 - (1) הוא בעל תואר אקדמי שלישי בכלכלה או במינהל עסקים ובעל ניסיון של חמש שנים לפחות בתחום המוניתרי, הפיננסי או המקרו-כלכלי;
 - (2) הוא בעל תואר אקדמי שני בכלכלה או במינהל עסקים ובעל ניסיון של שמונה שנים לפחות בתחום המוניתרי, הפיננסי או המקרו-כלכלי;
 - (3) הוא בעל ידע, מומחיות וניסיון מקצועי מוכח של עשר שנים לפחות בתחום המוניתרי, הפיננסי או המקרו-כלכלי, ובלבד שלא ימונה יותר מחבר אחד לפי הוראות פסקה זו.
 - (ג) חבר מקרב הציבור בוועדה ימונה בידי הממשלה, על פי המלצת הוועדה לאיתור מועמדים כאמור בסעיף 34 ולאחר התייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים כאמור בסעיף 35.
17. ניהול השקעות על חבר ועדה יחולו הכללים החלים על הנגיד ועל המשנה לנגיד לפי סעיף 11(ב)(5).
18. סדרי עבודת הוועדה
- (א) יושב ראש הוועדה יכנס את הוועדה שמונה פעמים בשנה לפחות; יושב ראש הוועדה יכנס ישיבה מיוחדת של הוועדה אם ביקשו זאת לפחות שני חברים, ובלבד שמספר הישיבות המיוחדות כאמור לא יעלה על 12 ישיבות בשנה.
 - (ב) רוב חברי הוועדה, וביניהם הנגיד, ובהעדרו מיישבת הוועדה ובהסכמתו – המשנה לנגיד, יהיה מניין חוקי בישיבותיה ובהחלטותיה.

(ג) החלטות הוועדה יתקבלו ברוב קולות של חברי הוועדה המשתתפים בהצבעה; היו הקולות שקולים, יהיה ליושב ראש קול נוסף.

(ד) הוועדה רשאית, במקרים מיוחדים, לקיים ישיבות באמצעות שימוש בכל אמצעי תקשורת, ובלבד שנעשה ניסיון סביר לאתר את כל חברי הוועדה כדי לקבל את הסכמתם לקיום ישיבה באופן זה, ושכל חברי הוועדה המשתתפים יכולים לשמוע זה את זה בר-בזמן.

(ה) הוועדה תקבע את סדרי עבודתה ככל שלא נקבעו בחוק זה.

פרסום לציבור
ומסירה לממשלה
של דיונים
והחלטות

19. (א) הוועדה תפרסם לציבור ותמסור לממשלה (בסעיף זה – פרסום) את סיכום דיוניה והחלטותיה, הנימוקים להחלטות והתוצאות המספריות של ההצבעה עליהן; הפרסום לציבור ייעשה באתר האינטרנט של הבנק או באופן אחר שתמצא הוועדה לנכון.
(ב) הפרסום יהיה בתוך שבועיים ממועד הדיון; על אף האמור, פרסום לגבי החלטת הוועדה על שיעור הריבית או על שימוש בכלים מוניטריים אחרים, ותמצית נימוקיה, יהיה ביום קבלת ההחלטה.

(ג) הוועדה רשאית לדחות, לתקופה של עד שישה חודשים, פרסום בדבר סיכום דיון מסוים, כולו או חלקו, או פרסום תמצית נימוקיה של החלטה על שיעור הריבית או פרסום החלטה על שימוש בכלים מוניטריים אחרים, והכל אם מצאה שהפרסום באותה עת עלול לפגוע בתוצאות המדיניות המוניטרית; הוועדה רשאית להאריך את התקופה לאי-פרסום כאמור לתקופות נוספות של עד שישה חודשים כל אחת.

(ד) עם הפרסום הנדחה של סיכום הדיון, תמצית הנימוקים או ההחלטה, תפרסם הוועדה גם את הנימוקים שהביאו לדחייה.

(ה) הוועדה רשאית שלא לפרסם כאמור בסעיף קטן (א), אם מצאה שהפרסום עלול לפגוע במעמדם של הבנק או של המדינה בארצות חוץ או בקשריהם עם גופים פיננסיים זרים; לענין זה, "גוף פיננסי זר" – גוף דומה לגופים המפורטים בהגדרה "גוף פיננסי" שבסעיף 1, שהתאגד מחוץ לישראל.

(ו) דחתה הוועדה פרסום או לא פרסמה פרסום כאמור בסעיפים קטנים (ג) או (ה), ידווח הנגיד לשר האוצר בכתב בסמוך לדחייה או לאי-הפרסום כאמור על תוכן הדיון או ההחלטה שהפרסום על אודותיה נדחה או לא נעשה, על הנימוקים להחלטה כאמור ועל הסיבות לדחיית הפרסום או לאי-הפרסום, הכל לפי העניין.

סימן ב': המועצה המינהלית

המועצה
המינהלית
ותפקידיה

20. (א) לבנק תהיה מועצה מינהלית שתפקידיה הם אלה:
(1) לפקח על ההתנהלות התקינה והיעילה של הבנק;
(2) לדון בתכנית העבודה השנתית של הבנק;
(3) לאשר את התקציב השנתי לפעילות המינהלית של הבנק (בסעיף זה – תקציב שנתי);
(4) לאשר את הדוח הכספי השנתי של הבנק כאמור בסעיף 75;
(5) לאשר את תנאי השכר של עובדי הבנק והשינויים שיחולו בהם, לרבות התנאים הנלווים, וכן את מבנה השכר בבנק;
(6) למנות לבנק מבקר פנימי, לפי הצעת ועדת הביקורת; המועצה מוסמכת להפסיק את כהונת המבקר הפנימי לפי סעיף 12(א)3 לחוק הביקורת הפנימית;

(7) לדון ולהחליט בהמלצות ועדת הביקורת בעניינים המפורטים בסעיף 24(2) ר-3);

(8) למנות צוות לתיקון ליקויים כמשמעותו בסעיף 21א(ב) לחוק מבקר המדינה; על אף הוראות הסעיף האמור, בראש הצוות לתיקון ליקויים יעמוד הנגיד;

(9) למנות רואה חשבון מבקר לבנק ולסיים את העסקתו;

(10) למלא כל תפקיד אחר שהוטל עליה בחוק.

(ב) המועצה תפרסם את עיקרי תכנית העבודה השנתית של הבנק ואת החלטותיה העיקריות וכן את הפרוטוקולים של ישיבותיה, ואולם רשאית היא, בהחלטה מנומקת בכתב, לקבוע כי פרוטוקול של דיון מסוים או חלקו לא יפורסם כאמור.

(ג) המועצה תניח על שולחן ועדת הכספים של הכנסת את התקציב השנתי כשהוא מחולק לתחומי פעולה ולתכניות בתוך 14 ימים מיום אישורו על ידי המועצה; ועדת הכספים של הכנסת תקיים דיון בתקציב השנתי; בסמוך לאחר הדיון בוועדת הכספים תפרסם המועצה ברשומות את התקציב השנתי המחולק לתחומי פעולה ולתכניות.

(ד) לעניין סעיף קטן (א)7(7) –

(1) האמור בסעיף 6א לחוק הביקורת הפנימית לעניין הנהלת הגוף הציבורי וחבריה יחול על המועצה, לאחר קבלת המלצות ועדת הביקורת, ועל חברי המועצה, והאמור בסעיף קטן (ב) של אותו סעיף לעניין הממונה יחול על יושב ראש המועצה;

(2) האמור בסעיף 7(א) לחוק הביקורת הפנימית לעניין הממונה יחול על המועצה לאחר קבלת המלצת ועדת הביקורת;

(3) בסעיף 7(ב) לחוק הביקורת הפנימית, במקום "השר הממונה על משרד ממשלתי, יושב ראש דירקטוריון או יושב ראש של גוף הממלא תפקיד מקביל לשל דירקטוריון, וכן הממונה" יקראו "הנגיד, יושב ראש המועצה ויושב ראש ועדת הביקורת";

(4) בלי לגרוע מהאמור בסעיף 6 לחוק הביקורת הפנימית, המבקר הפנימי יגיש דין וחשבון על ממצאיו גם ליושב ראש המועצה וליושב ראש ועדת הביקורת.

21. הרכב המועצה (א) המועצה תמנה שבעה חברים, והם: הנגיד, המשנה לנגיד וחמישה חברים מקרב הציבור; לא מכהן במועד כלשהו משנה לנגיד, ימנה הנגיד עובד נוסף של הבנק לחבר המועצה עד לתחילת כהונתו של משנה לנגיד.

(ב) כשיר להתמנות לחבר מקרב הציבור במועצה מי שמתקיים בו האמור בסעיף 16א לחוק החברות הממשלתיות, בשינויים המחויבים, ובלבד שמתקיים בו התנאי שבפסקה (1) לאותו סעיף וכן אחד התנאים שבפסקה (2) שבאותו סעיף, והוא בעל מעמד בתחומים הנוגעים לעבודת המועצה ובעל ניסיון בתפקידים בכירים בתחומים כאמור.

(ג) חבר מקרב הציבור במועצה ימונה בידי הממשלה, על פי המלצת הוועדה לאיתור מועמדים כאמור בסעיף 34 ולאחר התייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים כאמור בסעיף 35.

(ד) הממשלה תקבע, בהתייעצות עם הנגיד, מי מבין החברים מקרב הציבור יכהן כיושב ראש המועצה.

22. סדרי עבודת המועצה (א) יושב ראש המועצה, ובהעדרו – ממלא מקומו, יכנס את המועצה שש פעמים בשנה לפחות; יושב ראש המועצה יכנס ישיבה מיוחדת של המועצה אם ביקשו זאת שני חברים לפחות.

- (ב) רוב חברי המועצה, וביניהם היושב ראש, ובהעדרו – ממלא מקומו, וכן הנגיד או המשנה לנגיד, יהיה מניין חוקי בישיבותיה ובהחלטותיה.
- (ג) החלטות המועצה יתקבלו ברוב קולות של חברי המועצה המשתתפים בהצבעה; היו הקולות שקולים, יהיה ליושב הראש קול נוסף.
- (ד) חברי המועצה מקרב הציבור יקבעו מי מביניהם יהיה ממלא מקום יושב ראש המועצה לעניין סעיפים קטנים (א) ו-(ב).
- (ה) המועצה רשאית, במקרים מיוחדים, לקיים ישיבות באמצעות שימוש בכל אמצעי תקשורת, ובלבד שנעשה ניסיון סביר לאתר את כל חברי המועצה כדי לקבל את הסכמתם לקיום ישיבה באופן זה, ושכל חברי המועצה המשתתפים יכולים לשמוע זה את זה בר־זמן.
- (ו) המועצה תקבע את סדרי עבודתה ככל שלא נקבעו בחוק זה.

סימן ג': ועדת ביקורת

23. (א) המועצה תמנה מבין חבריה מקרב הציבור ועדת ביקורת שמספר חבריה לא יפחת משלושה; יושב ראש המועצה לא יהיה חבר בוועדת הביקורת.
- (ב) ועדת הביקורת תבחר מבין חבריה את יושב ראש ועדת הביקורת.
- (ג) החלטות ועדת הביקורת לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר או מחמת פגם במינויו או בהמשך כהונתו.
24. תפקידיה של ועדת הביקורת הם:
- (1) להמליץ למועצה, לאחר התייעצות עם הנגיד, על מועמד לתפקיד המבקר הפנימי של הבנק;
- (2) לדון בתכנית העבודה השנתית של המבקר הפנימי, ולהמליץ למועצה על התקציב ותקן כוח האדם הנכון לביצועה;
- (3) לעמוד על ליקויים בניהול הבנק ולהציע למועצה דרכים לתיקונם; לשם כך תדון ועדת הביקורת, בין השאר, בדוחות ביקורת של מבקר המדינה, בדוחות הביקורת של המבקר הפנימי של הבנק, בדוחות רואה החשבון המבקר של הבנק, תערוך מעקב אחר ביצוע תכנית העבודה של המבקר הפנימי, וכן תדון בנושאים שיובאו לפניה בידי המועצה או בידי הנגיד; דיון כאמור יתקיים בהתייעצות, בין השאר, עם המבקר הפנימי או עם רואה החשבון המבקר, לפי העניין.
25. (א) רוב חברי ועדת הביקורת, וביניהם היושב ראש, יהיה מניין חוקי בישיבותיה ובהחלטותיה.
- (ב) החלטותיה של ועדת הביקורת יתקבלו ברוב קולות של חבריה המשתתפים בהצבעה; היו הקולות שקולים, יהיה ליושב הראש קול נוסף.
- (ג) ועדת הביקורת רשאית, במקרים מיוחדים, לקיים ישיבות באמצעות שימוש בכל אמצעי תקשורת, ובלבד שנעשה ניסיון סביר לאתר את כל חברי ועדת הביקורת כדי לקבל את הסכמתם לקיום ישיבה באופן זה, ושכל החברים המשתתפים יכולים לשמוע זה את זה בר־זמן.
- (ד) המבקר הפנימי יקבל הודעות על קיום ישיבות ועדת הביקורת ויהיה רשאי להשתתף בהן; המבקר הפנימי יהיה נוכח בדיוני הוועדה על דוחות שערך.
- (ה) המבקר הפנימי רשאי לבקש מיושב ראש ועדת הביקורת לכנס את ועדת הביקורת לדיון בנושא שפירט בבקשתו, והיושב ראש יכנסה בתוך זמן סביר ממועד הבקשה.

(ו) הודעה על קיום ישיבה של ועדת הביקורת שבה עולה נושא הנוגע לביקורת הדוחות הכספיים של הבנק תומצא לרואה החשבון המבקר של הבנק, והוא יהיה רשאי להשתתף בה.

סימן ד': הוראות משותפות לוועדה המוניטרית ולמועצה המינהלית

26. סייגים לכהונה (א) לא ימונה ולא יכהן אדם כחבר מקרב הציבור בוועדה או במועצה אם הוא חבר הכנסת או חבר מועצה של רשות מקומית, או אם הוא נכלל ברשימת מועמדים בבחירות לכנסת או למועצה של רשות מקומית.

(ב) לא ימונה ולא יכהן אדם כחבר מקרב הציבור בוועדה או במועצה (להלן – התפקיד) –

(1) מי שהוא עובד הבנק, מועסק בשירות הבנק, עובד המדינה, עובד תאגיד שהוקם לפי דין, ועובד או דירקטור בחברה ממשלתית או בחברת בת ממשלתית כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות;

(2) מי שהוא עובד או נושא משרה בגוף פיננסי, או בעל עניין בגוף פיננסי; לעניין זה, "נושא משרה" ו"בעל עניין" – כהגדרתם בחוק החברות;

(3) מי שעסקיו או עיסוקיו עלולים ליצור ניגוד עניינים עם התפקיד;

(4) מי שיש לו זיקה אישית, עסקית או פוליטית לשר משרי הממשלה;

(5) מי שהורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן בתפקיד;

(6) מי שפסול לכהן כדירקטור בחברה על פי חוק החברות או על פי כל דין אחר;

(7) מי שאינו יכול להקדיש את הזמן הראוי לביצוע התפקיד.

27. שמירת תוקף החלטות הוועדה והמועצה לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר בהן או מחמת פגם במינויו או בהמשך כהונתו.

28. תקופת כהונה והפסקת כהונה (א) חבר מקרב הציבור בוועדה ובמועצה ימונה לתקופת כהונה של ארבע שנים, וניתן לשוב ולמנותו לתקופת כהונה נוספת אחת בלבד.

(ב) הממשלה רשאית להפסיק את כהונתו של חבר מקרב הציבור בוועדה או במועצה, אם ראתה שאין הוא ראוי להמשיך בכהונתו בשל אחד מאלה:

(1) עשה מעשה שאינו הולם את מעמדו כמכהן בתפקיד;

(2) פעל בניגוד להוראות סעיף 29 או התקיים בו סייג כאמור בסעיף 26;

(3) נבצר ממנו, דרך קבע, למלא את תפקידו.

(ג) הממשלה לא תחליט על הפסקת כהונה לפי סעיף קטן (ב) אלא לאחר התייעצות, לגבי חבר הוועדה ולגבי יושב ראש המועצה – עם הנגיד, ולגבי חבר המועצה – עם יושב ראש המועצה.

(ד) נעדר חבר מקרב הציבור מארבע ישיבות רצופות של הוועדה או של המועצה, או משש ישיבות של הוועדה או של המועצה בתוך שנים עשר חודשים רצופים, תיפסק כהונתו בוועדה או במועצה, לפי העניין, אלא אם כן מצא יושב ראש הוועדה או יושב ראש המועצה, לפי העניין, שהיתה סיבה מוצדקת להיעדרותו.

29. ניגוד עניינים חבר ועדה או חבר מועצה, שעלול להיות לו ניגוד עניינים לגבי נושא העומד לדיון בוועדה או במועצה, יודיע על כך לוועדה או למועצה, לפי העניין, ולא ישתתף בדיון ובהצבעה באותו עניין.

30. חבר הוועדה וחבר המועצה יקבלו מידע המצוי בבנק, הדרוש להם לצורך מילוי קבלת מידע תפקידם; פנייה לקבלת מידע כאמור תהיה אל עובד הבנק שהנגיד הסמיך לכך.
31. הממשלה, לפי הצעת שר האוצר, בהתייעצות עם הנגיד, תקבע את הגמול וההוצאות שישולמו לחברים מקרב הציבור בוועדה ובמועצה; הגמול וההוצאות ייכללו בתקציב הבנק.
32. דין החברים מקרב הציבור בוועדה ובמועצה כדין עובדי הבנק, לעניין חיקוקים אלה:
 - (1) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ם-1979¹⁷;
 - (2) חוק העונשין, התשל"ז-1977¹⁸ – לעניין ההוראות הנוגעות לעובדי הציבור;
 - (3) חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959¹⁹;
 - (4) צו הראיות (קביעת עובדי ציבור), התשמ"ג-1982²⁰;
 - (5) חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969²¹.

סימן ה': הוועדה לאיתור מועמדים

33. (א) תוקם ועדה לאיתור מועמדים לכהונה כחברים מקרב הציבור בוועדה ובמועצה, ואלה חבריה:

ועדה לאיתור חברים מקרב הציבור בוועדה ובמועצה

- (1) יושב ראש הוועדה לאיתור מועמדים, שימנה היועץ המשפטי לממשלה, והוא כשיר לכהן כשופט של בית משפט מחוזי, ויכול שיהיה מי שכהן כשופט או מי שפרש מתפקידו בשירות המדינה או בשירות הציבורי;
- (2) שני נציגי ציבור שתמנה הממשלה לפי הצעת שר האוצר, בהתייעצות עם יושב ראש הוועדה לאיתור מועמדים, שהם אנשי משק וכלכלה או אנשי סגל אקדמי בכיר במוסדות להשכלה גבוהה, או מי שהיו אנשי סגל כאמור.
- (ב) נוסף על תנאי הכשירות האמורים בסעיף קטן (א), כשיר להתמנות לחבר הוועדה לאיתור מועמדים מי שמתקיים בו האמור בסעיף 24(ג) לחוק החברות הממשלתיות, בשינויים המחויבים, ושלא מתקיים בו סייג כאמור בסעיף 26, בשינויים המחויבים.
- (ג) חבר הוועדה לאיתור מועמדים ימונה לתקופה של חמש שנים וניתן למנותו לתקופות כהונה נוספות; תמה תקופת כהונתו של חבר הוועדה לאיתור מועמדים, ימשיך לכהן כל עוד לא מונה חבר אחר במקומו.
- (ד) הממשלה רשאית להפסיק את כהונתו של חבר הוועדה לאיתור מועמדים אם ראתה שאין הוא ראוי להמשיך בכהונתו כאמור בפסקאות (1) עד (3) שבסעיף 28(ב); הממשלה לא תחליט כאמור לגבי יושב ראש הוועדה אלא לאחר התייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה.
- (ה) הוראות סעיף 27 יחולו לגבי החלטות הוועדה לאיתור מועמדים, והוראות סעיף 29 יחולו על חבריה, בשינויים המחויבים.

34. (א) הוועדה לאיתור מועמדים תמליץ לממשלה, לאחר התייעצות עם הנגיד, על המועמדים לכהונה כחברים מקרב הציבור בוועדה או במועצה, כאמור בסעיפים 16(ג) או 21(ג), לפי העניין, לאחר שבחנה את כשירותם על פי האמור בסעיפים 16(ב) או 21(ב), לפי העניין, והסייגים לפי סעיף 26, ואת התאמתם לתפקיד, בשים לב בין השאר לצרכיה המיוחדים של הוועדה או המועצה, לפי העניין.

¹⁷ ס"ח התש"ם, עמ' 2.

¹⁸ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

¹⁹ ס"ח התשי"ט, עמ' 190.

²⁰ ק"ת התשמ"ג, עמ' 228.

²¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 103.

(ב) הוועדה לאיתור מועמדים תקבע את סדרי עבודתה, לרבות את הדרכים לאיתור מועמדים ולהגשת מועמדות לכהונה בתפקיד.

(ג) המניין החוקי לשיבות הוועדה לאיתור מועמדים יהיה היושב ראש וחבר נוסף.

(ד) החלטות הוועדה לאיתור מועמדים יתקבלו ברוב קולות של חבריה המשתתפים בהצבעה; היו הקולות שקולים, יהיה ליושב הראש קול נוסף.

(ה) הממשלה, לפי הצעת שר האוצר, תקבע הוראות בדבר תשלום גמול והוצאות לחברי הוועדה לאיתור מועמדים, שישולמו מאוצר המדינה.

35. (א) חבר מקרב הציבור בוועדה או במועצה ימונה לאחר התייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים לעניין קיומם של תנאי הכשירות לפי סעיפים 16(ב) או 21(ב), לפי העניין, והסייגים לפי סעיף 26; הוועדה לבדיקת מינויים תתייעץ עם הנגיד.

(ב) חבר הוועדה לאיתור מועמדים ימונה לאחר התייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים.

(ג) החליטה הוועדה לבדיקת מינויים שלא להמליץ על מועמד לכהונה מהכהונות האמורות בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) משום שהתקיים בו סייג כאמור בסעיף 26, לא ימונה המועמד לכהונה.

התייעצות עם
הוועדה לבדיקת
מינויים

פרק ה': הפעולות לביצוע תפקידי הבנק

לשם השגת מטרותיו ומילוי תפקידיו, יהיה הבנק רשאי – 36.

(1) להוציא ניירות ערך של הבנק, ובלבד שהוצאה של ניירות ערך מסוג חדש לתקופה שאינה עולה על 13 חודשים טעונה התייעצות עם שר האוצר, והוצאה של ניירות ערך מכל סוג לתקופה העולה על שלושה עשר חודשים טעונה את הסכמתו;

(2) לעשות, בבורסה או בשוק מוסדר אחר או מחוץ להם, פעולה או עסקה מסוג כלשהו המקובלת בשוקי ההון, הכספים ומטבע החוץ, לרבות בשוקי הנכסים הנגזרים, והכל – לגבי ניירות ערך, מטבע, זהב או כל נכס או מכשיר אחר המקובל בשווקים אלה; ובלבד שקנייה או מכירה של איגרות חוב שהוציאה ממשלת ישראל שמועד פירעונן עולה על 13 חודשים מיום הקנייה או המכירה, לפי העניין, למעט עסקאות מכר חוזר באיגרות חוב כאמור, תיעשה בהתייעצות עם שר האוצר, ובאופן שלא תיפגע מהותית יכולת גיוס החוב המקומי למימון פעילות הממשלה;

(3) לקבל פיקדונות מתאגידים בנקאיים, בתנאים שקבעה הוועדה;

(4) לתת אשראי לתאגידים בנקאיים בתנאים שקבעה הוועדה לעניין זה, לרבות לגבי סוג הביטחונות הנדרשים והיקפם ולרבות תנאים שיוטלו על התאגידים הבנקאיים לגבי פעולותיהם בקשר עם מתן האשראי כאמור, ובכלל זה שיעור הריבית ותשלומים אחרים שהם רשאים לקבל מלקוחותיהם; על אף האמור, בנסיבות מיוחדות שבהן קיים, לדעת הוועדה, חשש ממשי ליציבותה של המערכת הפיננסית או לפעילותה הסדירה, תהא הוועדה רשאית לקבוע תנאים שונים מהתנאים בנסיבות רגילות; תנאים לפי פסקה זו יחולו כל עוד לא נפרע האשראי במלואו ויכול שייקבעו אף טרם מתן האשראי;

(5) בנסיבות מיוחדות, שבהן קיים, לדעת הוועדה, חשש ממשי ליציבותה של המערכת הפיננסית או לפעילותה הסדירה – לתת אשראי גם לגופים פיננסיים שאינם תאגידים בנקאיים, בתנאים שתקבע הוועדה בקשר עם מתן האשראי כאמור, לרבות תנאים כאמור בפסקה (4) בשינויים המחויבים, שיחולו כל עוד לא נפרע האשראי במלואו ויכול שייקבעו אף טרם מתן האשראי, ובכפוף לקבלת מלוא המידע הדרוש לבנק במועדים ובאופן שתקבע הוועדה; היה הגוף הפיננסי מפוקח בידי רשות פיקוח, תתייעץ הוועדה עם ראש רשות הפיקוח;

פעולות לביצוע
התפקידים

(6) לעשות כל פעולה אחרת שתיראה לבנק דרושה, ובלבד שנתקבל אישור הוועדה לסוג הפעולה כאמור; סבר הנגיד שיש מקום לפעולה כאמור בנסיבות של דחיפות מיוחדת, יהיה רשאי הנגיד להורות על הפעולה וידווח לוועדה על כך סמוך לאחר ביצועה.

שעבוד ניירות ערך להבטחת אשראי

37. (א) שועבדו ניירות ערך כנגד מתן אשראי בידי הבנק כאמור בפרק זה, יהיה כוחו של השעבוד יפה כלפי נושים אחרים של המשעבד ויראו אותו כשעבוד קבוע, ובלבד שניירות הערך רשומים לזכות הבנק אצל מתווך פיננסי כהגדרתו בסעיף 50א לחוק ניירות ערך.

(ב) על אף הוראות סעיף 19(ב) לחוק המשכון, התשכ"ז-1967²² (בסעיף זה – חוק המשכון), לא יממש הבנק שעבוד של ניירות ערך שנעשה כערוכה למתן אשראי כאמור בפרק זה, לפי סעיף 17(3) לחוק המשכון, אלא לאחר שמסר הודעה על כוונתו לעשות כן, שני ימי עסקים מראש, למשעבד ולכל אדם שזכותו עלולה להיפגע מן המימוש; ואולם רשאי הבנק לממש שעבוד כאמור בלא מסירת הודעה מראש אם לדעת הנגיד או מי שהוא הסמיך לכך מבין עובדי הבנק, עיכוב במימוש השעבוד עלול לפגוע באופן משמעותי ביכולת לפרוע את ההתחייבות המובטחת באמצעות מימוש השעבוד, ובלבד שהבנק ימסור הודעה על המימוש סמוך לאחר ביצועו, למשעבד ולכל אדם שזכותו עלולה להיפגע מן המימוש.

(ג) לעניין החובה ליתן הודעה לפי סעיף זה, העברה של ניירות הערך המשועבדים לבנק לחשבון בבעלותו הבלעדית של הבנק לא תיחשב כמימוש.

(ד) הוראות סעיף זה יחולו גם לעניין זכות בנייר ערך, וכן לעניין חשבון של ניירות ערך, על ניירות הערך שבו כפי שיהיו מפעם לפעם.

(ה) הוראות סעיף זה יחולו על אף הוראות כל דין, לרבות פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983²³, חוק המשכון וחוק החברות, ואולם אין בהן כדי לגרוע מזכותו של הבנק לפעול לעניין שעבוד ניירות ערך ומימושו בהתאם להוראות כל דין אחר.

נכסים נזילים של תאגידים בנקאיים

38. (א) בסעיף זה –

"הוראות הנזילות" – הוראות שניתנו לפי סעיף קטן (ב);

"נכסים נזילים" – נכסים שהנגיד, באישור הוועדה, קבע בהוראות הנזילות.

(ב) הנגיד, באישור הוועדה, רשאי להורות לכלל התאגידים הבנקאיים או לסוג מהם, להחזיק נכסים נזילים בשיעור ולפי הרכב שיוורה, ולקבוע את השיעור האמור כאחוז מסך כל ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי בפקדונות או מסך כל נכסיו או משניהם, או בכל דרך אחרת, וכן להורות על שיעורים שונים לפי סוגי הפיקדונות או הנכסים שיוגדרו לעניין זה.

(ג) הוראות הנזילות יפורסמו ברשומות ובאתר האינטרנט של הבנק ויצוין בהן מועד תחילתן ובלבד שמועד התחילה כאמור יהיה שלושה ימים לפחות מיום פרסומן באתר האינטרנט; הנוסח שפורסם ברשומות יהיה הנוסח המחייב; הודעה על מתן ההוראות תימסר לתאגידים הבנקאיים שעליהם הן חלות ביום פרסומן באתר האינטרנט.

(ד) הנגיד רשאי להורות כי התחייבות מסוימת של תאגיד בנקאי תיחשב כפיקדון לעניין הוראות הנזילות.

(ה) לא תשולם ריבית לתאגידים בנקאיים על הנכסים הנזילים או על חלק מהם, המוחזקים בבנק, אלא אם כן נקבע אחרת בהוראות הנזילות, ובשיעור שנקבע כאמור.

²² ס"ח התשכ"ז, עמ' 48.

²³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 37, התשמ"ג, עמ' 761.

(ו) תאגיד בנקאי יגיש לבנק, לפי דרישת הנגיד ובמועדים שיוורה, דוח על התחייבויותיו ונכסיו ככל הדרוש לחישוב סכום הנכסים הנזילים שעליו להחזיק, ועל הנכסים הנזילים שהוא מחזיק בפועל.

(ז) לא החזיק תאגיד בנקאי נכסים נזילים בהתאם להוראות הנזילות, יהא חייב בתשלום ריבית לבנק, בשיעור שנקבע בהוראות הנזילות, על ההפרש שבין סך כל הנכסים הנזילים שאותו תאגיד היה חייב להחזיק, לבין סך כל הנכסים הנזילים שהחזיק לכל תקופה שבה היה הפרש כאמור.

(ח) הנגיד רשאי, באישור הוועדה, להורות לתאגיד בנקאי כאמור בסעיף קטן (ז), כי התאגיד יפסיק ליתן אשראי, להשקיע השקעות או לחלק רווחים לבעלי המניות שלו, או כי פעולות כאמור יבוצעו בהגבלות, והכל כפי שהנגיד יפרט בהוראה ולמשך תקופה שיקבע בה; הורה הנגיד כאמור, תפורסם החלטתו ככל שימצא לנכון ובאופן שיוורה.

(א) מידע הדרוש לבנק לשם השגת מטרותיו וביצוע תפקידיו לגבי סוגי עסקאות או סוגי בני אדם כפי שיקבע הנגיד, באישור הוועדה, בצו, רשאי הנגיד או עובד הבנק שהנגיד הסמיך לכך לפנות בבקשה לקבלו מרשות הפיקוח המפקחת על גוף פיננסי; לא נמסר המידע לנגיד או לעובד הבנק מאת רשות הפיקוח בתוך זמן סביר או שהגוף הפיננסי אינו מפוקח בידי רשות פיקוח, רשאי הנגיד או עובד הבנק שהוא הסמיך לכך לדרוש את מסירת המידע כאמור מהגוף הפיננסי, במועד שיקבע.

(ב) לשם השגת מטרות הבנק וביצוע תפקידיו, רשאי הנגיד, באישור הוועדה, לקבוע בצו כי סוגי בני אדם שייקבעו בצו, ימסרו מידע כמפורט בצו הדרוש למעקב אחר התפתחויות בשוק מטבע החוץ בישראל, לרבות מידע הנוגע לאלה:

- (1) עסקאות של תושב ישראל במטבע חוץ, בנייר ערך חוץ, ובמקרקעין המצויים מחוץ לישראל;
- (2) עסקאות של תושב ישראל עם תושב חוץ, בישראל או מחוץ לישראל, ועסקאות של תושב ישראל בחוץ לארץ;
- (3) עסקאות של תושב חוץ בישראל, למעט עסקאות שדרכם של תיירים לעשותן, או לגבי נכס בישראל, לרבות עסקאות במטבע ישראלי;
- (4) החזקה של מטבע חוץ ושל נייר ערך חוץ, בידי תושב ישראל, וכן החזקה של מקרקעין מחוץ לישראל בידי תושב ישראל;
- (5) הוצאת נכס מישראל והכנסה לישראל של מטבע ישראלי או של זכות למטבע ישראלי.

(ג) בצו כאמור בסעיף קטן (ב) ייקבעו, בין השאר –

- (1) הגדרות למונחים "נייר ערך חוץ", "עסקה", "תושב חוץ" ו"תושב ישראל", לעניין הצו;
- (2) דרכי מסירת המידע ומועדיה.

(ד) לשם השגת מטרות הבנק וביצוע תפקידיו, רשאי הנגיד או עובד הבנק שהנגיד הסמיך לכך לפנות לרשות פיקוח בבקשה לקבל מידע כאמור בסעיף קטן (א) וכן לדרוש מכל אדם למסור כל מידע נוסף הנוגע לעסקאות כאמור בסעיף קטן (ב), אם המידע נחוץ להבנת תהליך או עסקה מהותיים למשק; לא נמסר מידע כאמור בסעיף קטן (א) לנגיד או לעובד הבנק מאת רשות הפיקוח בתוך זמן סביר או שהגוף הפיננסי אינו מפוקח בידי רשות פיקוח, רשאי הנגיד או עובד הבנק שהוא הסמיך לכך לדרוש את מסירת המידע כאמור מהגוף הפיננסי, במועד שיקבע.

פרק ו': ניהול יתרות מטבע חוץ

40. (א) הוועדה, באישור שר האוצר, רשאית לשנות את העקרונות שעל פיהם יחליט הנגיד על הרמה הרצויה של יתרות מטבע החוץ לטווח הארוך.
- (ב) הוועדה, בהתייעצות עם שר האוצר, תתווה את הקווים המנחים למדיניות ההשקעות של יתרות מטבע החוץ.
- (ג) הוועדה תמסור לשר האוצר, בתוך שלושה חודשים מתום כל מחצית שנה, דוח בדבר ניהול יתרות מטבע החוץ במהלך מחצית השנה שנסתיימה, במתכונת שתוסכם ביניהם.
- (ד) הוועדה תפרסם לציבור, בתוך שלושה חודשים מתום כל שנה, דוח בדבר הסוגים העיקריים של המטבעות ושל ניירות הערך המרכיבים את יתרות מטבע החוץ לתום השנה שנסתיימה, באופן שלא יהיה בו כדי לפגוע בניהול התקין של יתרות מטבע החוץ; הפרסום יהיה באתר האינטרנט של הבנק או כפי שהוועדה תמצא לנכון.

פרק ז': שטרות ומעות

41. (א) הבנק רשאי להוציא ולחזור ולהוציא מטבע.
- (ב) מטבע שהוציא הבנק יהא הילך חוקי בישראל כדי הסכום הנקוב בו.
42. (א) הנגיד, באישור המועצה והממשלה, יקבע את ערכם הנקוב של שטרי הכסף שיוצאו, צורתם, תוכנם ושאר פרטיהם; שטרי הכסף יישאו את חותם חתימתו של הנגיד.
- (ב) הנגיד יקבע, באישור המועצה והממשלה, את ערכן הנקוב של המעות שיוצאו, תרכובתן, משקלן, תבניתן ושאר פרטיהן.
43. (א) הוציא הבנק מטבע שהנגיד, באישור המועצה והממשלה, הכריז עליו כעל מטבע זיכרון או מטבע מיוחד, או הוציא הבנק לציבור פריטים נומיסמטיים שהם הילך חוקי בישראל, לא ייתן אותם הבנק למטרת שיווקם, אלא לחברה ששר האוצר ימנה לכך בהסכמת הנגיד.
- (ב) הוראות סעיף 42(ב) יחולו לגבי מטבעות ופריטים נומיסמטיים כאמור בסעיף קטן (א).
- (ג) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי למנוע מהבנק לשמור לעצמו מטבעות זיכרון, מטבעות מיוחדים או פריטים נומיסמטיים, או לתתם במתנה למי שימצא לנכון.
44. (א) שום אדם זולת הבנק לא יוציא ולא יפיץ שטרי כסף, מעות, מסמך או כל דבר אחר, אשר הנגיד קבע כי הם עשויים להיות תחליף מטבע.
- (ב) תחליף מטבע שהוצא בניגוד להוראות סעיף קטן (א), רשאי הנגיד להחרימו.
45. (א) הנגיד רשאי להורות בצו, באישור ועדת הכספים של הכנסת, כי שטרי הכסף והמעות המצוינים בצו יחדלו מלהיות הילך חוקי בישראל (בסעיף זה – צו ביטול).
- (ב) המוסר לבנק, או למי שהנגיד קבע בצו ביטול, שטרי כסף או מעות שצו הביטול ניתן לגביהם, בתוך תקופה שנקבעה בצו הביטול, יהיה זכאי לקבל תמורתם הילך חוקי שווה ערך; הנגיד רשאי לקבוע בצו הביטול עמלה לעניין זה.
- (ג) לא יהיה בצו ביטול כדי לגרוע מכל חיקוק הקובע את יחידת המטבע או את חלוקתה.

(ד) משניתן צו ביטול, כל אימת שיש לשלם במזומנים סכום שלא ניתן לשלמו אלא בשימוש בשטר כסף או במעדה שצו הביטול ניתן לגביהם, יעוגל הסכום לסכום הקרוב שניתן לשלמו בהילך חוקי, וסכום שניתן לעגלו כך כלפי מעלה או כלפי מטה – יעוגל כלפי מעלה.

(ה) בצו ביטול ניתן לקבוע כי הוראות סעיף קטן (ד) יחולו גם לעניין תשלום שלא במזומנים ולעניין רישום, דרך חובה או לפי ברירת המשלם או הרושם.

(ו) הנגיד רשאי לקבוע בכללים הוראות בדבר הוצאתו מן המחזור של מטבע שנפגם אגב שימוש או שנשמד, ובדבר החלפתו של מטבע כאמור לפי תנאים שיקבע בכללים; כללים בעניין עמלה שיגבה הבנק בשל ההחלפה ייקבעו באישור ועדת הכספים של הכנסת.

הנגיד, באישור המועצה, רשאי לקבוע בכללים אילו שירותים ייתן הבנק ביחס למטבע, לאילו גופים ובאילו תנאים, וכן עמלות שיגבה הבנק בשל שירותים אלה.

46. שירותים בתחום המטבע

הנגיד, באישור המועצה, רשאי לקבוע כללים הדרושים להפעלתה הסדירה של מערכת המטבע, לרבות כללים –

47. כללים להפעלה סדירה של מערכת המטבע

(1) המאפשרים אספקה למשק של מטבע באיכות נאותה, באופן רציף ותקין;

(2) המחייבים את התאגידים הבנקאיים ואת חברת הדואר לנקוט פעולות שייקבעו בכללים לצורך החלפה של שטרי כסף או מעות שבמחזור, כדי למנוע או להפסיק שימוש במטבע מזויף הנמצא במחזור, כדי להחליפם בהילך חוקי חדש שהונפק, או לצורך אחר הקשור למערכת המטבע במשק, לרבות כדי להבטיח איכות נאותה של שטרי הכסף או המעות.

פרק ח': פעולות בנקאיות של הבנק

(א) הבנק יהיה הבנקאי היחיד של הממשלה לעניין פעילותה הבנקאית במטבע ישראלי; לעניין זה, "פעילות בנקאית" – עיסוק מכל סוג שהוא המותר לתאגיד בנקאי לפי חוק הבנקאות (רישוי).

48. הבנק בבנקאי של הממשלה

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הממשלה רשאית, על פי הסכמה בינה לבין הבנק, לקבל שירותים מתאגידים בנקאיים או מגופים פיננסיים אחרים, רק לשם ניהול החוב והפעילות הפיסקלית של הממשלה.

(ג) התשלומים שתשלם הממשלה לבנק בעבור שירותים שיינתנו לה לפי סעיף קטן (א), שיעור הריבית שישלם הבנק לממשלה על פיקדונותיה בבנק ושיעור הריבית שתשלם הממשלה לבנק על יתרות חובה, ייקבעו בהסכמה בין הבנק לבין הממשלה.

(ד) מדיניות הממשלה בעניין קבלת הלוואות והוצאת ניירות ערך תיקבע בהתייעצות עם הנגיד או מי שהוא הסמיך לכך; התייעצות כאמור תיערך אחת לרבעון לפחות.

(ה) הנהלת מילואת המדינה שהוצאו בישראל על פי חוק שחוקק לפני פרסומו של חוק זה תהיה בידי הבנק, אם אין הוראה אחרת בחוק לגבי מילואה מסוים.

(א) הבנק לא ייתן לממשלה הלוואה למימון הוצאותיה, לרבות בדרך של רכישה של איגרות חוב שמנפיקה הממשלה בעת הנפקתן.

49. הלוואות לממשלה

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הבנק רשאי לתת לממשלה, על פי בקשתה מקדמה ארעית לצורך גישור זמני על פערים בתזרים המזומנים של הממשלה בביצוע התקציב, ובלבד שסכום המקדמה הארעית לא יעלה, בכל עת, על 10 מיליארד שקלים חדשים ושהיא לא תינתן במשך יותר מ-150 ימים בשנה; הסכום האמור יעודכן ב-1 בינואר של כל שנה, החל מ-1997 בטבת התשע"ג (1 בינואר 2013) בהתאם לשיעור השינוי בין המודד שפורסם בחודש דצמבר בשנה שקדמה למועד העדכון לבין המודד שפורסם בחודש דצמבר בשנה קודם לכן.

50. (א) הבנק רשאי לנהל חשבונות בעבור תאגידי בנקאיים וגופים פיננסיים אחרים, וכן, ניהול חשבונות לפי החלטת הנגיד באישור הוועדה, בעבור בנקים מרכזיים, רשויות מוניטריות ובנקים זרים, והכל בתנאים שיקבע הנגיד, לרבות גביית עמלות ניהול או עמלות אחרות.
(ב) חשבון בבנק יכול שינהל במטבע ישראלי או במטבע חוץ, כפי שיקבע הנגיד.

פרק ט': פעילות המשק במטבע חוץ

51. (א) הממשלה, לפי הצעת שר האוצר ובהתייעצות עם הנגיד, רשאית לקבוע בצו כי עסקאות כאמור בפסקאות (1) עד (5) בסעיף 39(ב), כולן או חלקן, יהיו אסורות.
(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי שר האוצר, בהסכמת ראש הממשלה ובהתייעצות עם הנגיד, לקבוע כאמור בסעיף קטן (א), אם סבר שנתקימו נסיבות המצדיקות הוצאת הצו שלא בידי הממשלה; צו שהוצא כאמור יפקע בתום 14 ימים מיום הוצאתו, זולת אם אושר קודם לכן בידי הממשלה.
(ג) צו כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) יכול שיהיה כללי, לסוג עניינים, לענין מסוים או לסוג בני אדם, וניתן לקבוע בו הגדרות שונות מן ההגדרות שייקבעו לפי סעיף 39(ג)(1).
(ד) צו כאמור בסעיף קטן (א) וצו כאמור בסעיף קטן (ב) שאושר בידי הממשלה, יפקעו בתום שישה חודשים מיום תחילתם, זולת אם נקבעה בהם תקופה קצרה מזו; הממשלה, לפי הצעת שר האוצר, בהתייעצות עם הנגיד ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאית להאריך צו כאמור לתקופות נוספות שכל אחת מהן לא תעלה על שישה חודשים.
52. (א) הנגיד רשאי להסמיך עובד של הבנק לצורך פיקוח על מילוי הוראות צו כאמור בסעיף 51 (בסעיף זה – מפקח), ובלבד שהתקימו בו כל אלה:
(1) משטרת ישראל הודיעה, לא יאוחר משלושה חודשים מיום קבלת פרטי העובד, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;
(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה כפי שהורה הנגיד בהסכמת השר לביטחון הפנים;
(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים ככל שהורה הנגיד בהסכמת השר לביטחון הפנים.
(ב) לשם פיקוח על ביצוע צו כאמור בסעיף 51 רשאי מפקח –
(1) לדרוש מכל אדם אשר נוגע לכאורה בדבר למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;
(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח או להקל על ביצוע הוראות צו כאמור בסעיף 51; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995;²⁴
(3) להיכנס למקום שהכניסה אליו דרושה לשם אכיפתו של צו כאמור בסעיף 51, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט.
(ג) מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי סעיף זה, אלא לשם מילוי תפקידו, ובהתקיים שניים אלה:

²⁴ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

- (1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;
 (2) יש בידו תעודת מפקח המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יראה על פי דרישה.

פרק י': שער החליפין

53. שער חליפין של המטבע למטבע חוץ ייקבע בשוק מטבע החוץ, זולת אם קבעה הממשלה, בהתייעצות עם הנגיד, דרך אחרת לקביעתו.
- (ב) סברה הוועדה שיש בכך צורך לשם השגת מטרות הבנק ולשם מילוי תפקידיו, רשאית היא להחליט על התערבות הבנק במסחר בשוק מטבע החוץ, אף אם ההתערבות תביא לסטייה זמנית מהרמה הרצויה של יתרות מטבע החוץ כאמור בסעיף 40; סמוך לאחר ההתערבות כאמור, תדווח הוועדה על כך לשר האוצר.
- (ג) סבר הנגיד שיש מקום להתערבות כאמור בסעיף קטן (ב), ובשל דחיפות העניין לא היה ניתן לקבל את אישור הוועדה טרם ההתערבות, רשאי הוא להתערב במסחר, וידווח לוועדה ולשר האוצר על הפעולות שנקט ועל הסיבה לדחיפות העניין סמוך לאחר ההתערבות.
- (ד) על אף האמור בסעיף קטן (ב), סברה הוועדה שיש מקום להתערבות הבנק במסחר בשוק מטבע החוץ כאמור בסעיף קטן (ב), אך לא לשם ניהול המדיניות המוניטרית או תמיכה ביציבות של המערכת הפיננסית, תהיה החלטתה טעונה את אישור שר האוצר; ואולם אם בשל דחיפות העניין לא היה ניתן לקבל את אישור שר האוצר טרם ההתערבות, תהיה הוועדה רשאית להתערב במסחר ותדווח לשר האוצר על הפעולות שנקטה ועל הסיבה לדחיפות העניין סמוך לאחר ההתערבות.

פרק י"א: דיווחי הבנק

54. הנגיד, בתפקידו כיועץ לממשלה כאמור בסעיף 7(ב), יגיש לממשלה ולוועדת הכספים של הכנסת, בתוך שלושה חודשים לאחר תום כל שנה, דוח שיכלול סקירה וניתוח לגבי מצב המשק והמדיניות הכלכלית בשנה שחלפה.
55. (א) הוועדה תגיש לממשלה ולוועדת הכספים של הכנסת, פעמיים בשנה לפחות, דוח שיכלול סקירה בדבר ההתפתחויות בתחום יציבות המחירים וההתפתחויות במשק בתקופה שלגביה מוגש הדוח, ובדבר המדיניות הנדרשת, לדעת הוועדה, לשם שמירה על המחירים בתחום שקבעה הממשלה כאמור בסעיף 3(ב), ולהשגת המטרות האחרות שבסעיף 3.
- (ב) סטה שיעור האינפלציה, במשך שישה חודשים רצופים, מהתחום שקבעה הממשלה כאמור בסעיף 3(ב), יכלול הדוח פרטים בדבר הסיבות לסטייה, המדיניות שהוועדה נוקטת להחזרת שיעור האינפלציה לתחום האמור, והערכת הוועדה לגבי משך הזמן שיידרש לכך; לעניין זה, "סטייה של שיעור האינפלציה" – השינוי שבין המדד שפורסם לאחרונה לפני מועד החישוב, לבין המדד שפורסם לאותו חודש בשנה הקודמת.
- (ג) ועדת הכספים של הכנסת תדון בדוח שהוגש לפי סעיף זה, בהשתתפות הנגיד, סמוך לאחר הגשת הדוח; הוגש דוח לפי סעיף קטן (ב) יתקיים הדיון אף בהשתתפות שר האוצר.
56. הוועדה תגיש לממשלה ולוועדת הכספים של הכנסת, בתוך שלושה חודשים לאחר תום כל שנה, דוח על העקרונות שלפיהם נקבעה הרמה הרצויה של יתרות מטבע החוץ לטווח הארוך, ועל הקווים המנחים למדיניות ההשקעות של הבנק ביתרות מטבע החוץ, בשנה שחלפה.

57. הממשלה וועדת הכספים של הכנסת רשאיות, בכל עת, לדרוש מן הבנק להגיש להן דיווחים אחרים דיווח בכל עניין הנוגע לפעולותיו של הבנק לשם ביצוע תפקידיו.

פרק י"ב: עיצומים כספיים

58. (א) הפר אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי הנגיד להטיל עליו עיצום כספי עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 5 מיליון שקלים חדשים:

(1) לא קיים תנאי שהיה עליו לקיים בקשר לקבלת אשראי מהבנק לפי סעיף 36(4) או 5(5);

(2) לא הגיש דוח בהתאם לדרישת הנגיד לפי סעיף 38(ו), או הגיש דוח כאמור שאינו נכון או מלא;

(3) לא הפסיק או הגביל מתן אשראי, השקעות או חלוקת רווחים בהתאם להוראות הנגיד לפי סעיף 38(ח).

(ב) נדרש תאגיד בנקאי להחזיק נכסים נזילים בשיעור או בהרכב בהתאם להוראות הנזילות לפי סעיף 38(ב) ולא עשה כן, רשאי הנגיד להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 2 מיליון שקלים חדשים.

(ג) נדרש גוף פיננסי למסור מידע לפי סעיף 39(א) ולא עשה כן, או מסר מידע כאמור שאינו נכון או מלא, רשאי הנגיד להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 500,000 שקלים חדשים.

(ד) ביצע אדם עסקה, שנקבע בצו לפי סעיף 51 שהיא אסורה, רשאי הנגיד להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 100,000 שקלים חדשים; אם הוא תאגיד – בסכום של 750,000 שקלים חדשים, ואם תאגיד בנקאי – בסכום של 1.5 מיליון שקלים חדשים.

(ה) נדרש אדם למסור מידע לפי סעיף 39(ב) או (ד), ולא עשה כן, או מסר מידע כאמור שאינו נכון או מלא, רשאי הנגיד להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 50,000 שקלים חדשים, ואם הוא תאגיד – בסכום של 100,000 שקלים חדשים.

59. (א) היה לנגיד יסוד סביר להניח כי הפר אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 58 (בפרק זה – המפר), ובכוונת הנגיד להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב).

(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין הנגיד בין השאר את אלה:

(1) המעשה או המחל (בפרק זה – המעשה) המהווה את ההפרה;

(2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;

(3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפי הוראות סעיף 60;

(4) שיעור התוספת על העיצום הכספי בהפרה נמשכת או בהפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 62.

60. מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 59 רשאי לטעון את טענותיו בעל פה או בכתב, לפני הנגיד, באופן שיקבע הנגיד, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך שלושים ימים ממועד מסירת ההודעה.

61. (א) הנגיד יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי הוראות סעיף 60, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 63.

- (ב) החליט הנגיד לפי הוראות סעיף קטן (א) להטיל על המפר עיצום כספי, ימסור לו דרישה לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת תשלום); בדרישת התשלום יציין הנגיד, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעורכן ואת התקופה לתשלום; החליט הנגיד שלא להטיל על המפר עיצום כספי, ימסור לו הודעה על כך.
- (ג) לא הגיש המפר את טענותיו לפי הוראות סעיף 60, בתוך שלושים ימים מיום שנמסרה לו ההודעה על כוונת חיוב, יראו הודעה זו, בתום שלושים הימים האמורים, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.
62. (א) בהפרה נמשכת ייווסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, עיצום כספי בשיעור החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.
- (ב) בהפרה חוזרת ייווסף על העיצום הכספי שהיה ניתן להטיל בשלה אילו היתה הפרה ראשונה, סכום השווה למחצית העיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה כאמור בסעיף 58, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי.
63. (א) הנגיד אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).
- (ב) הנגיד, בהתייעצות עם שר המשפטים, רשאי לקבוע בצו מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להפחית את העיצום הכספי הקבוע בפרק זה, ובשיעורי הפחתה מרביים שיקבע.
64. (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעורכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני הנגיד כאמור בסעיף 61(ג) – ביום מסירת ההודעה על כוונת החיוב; הוגש ערעור לבית משפט לפי סעיף 68, ובית המשפט הורה על עיכוב תשלומו של העיצום הכספי – יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעורכן ביום ההחלטה בערעור.
- (ב) הנגיד, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לעדכן את הסכומים הנקובים בסעיפים 58 ו-70; הודעה על הסכומים המעודכנים של העיצומים הכספיים, תפורסם ברשומות.
65. עיצום כספי ישולם בתוך שלושים ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 61.
66. לא שולם עיצום כספי במועד, ייווספו עליו לתקופת הפיגור הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961²⁵ (בפרק זה – הפרשי הצמדה וריבית), עד תשלומו.
67. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גבייה)²⁶.
68. (א) על דרישת תשלום ניתן לערער לפני בית משפט השלום בירושלים בתוך שלושים ימים מיום שנמסרה הדרישה.
- (ב) אין בהגשת ערעור כדי לעכב תשלום עיצום כספי, אלא בהסכמת הנגיד או אם בית המשפט הורה על כך.
- (ג) התקבל הערעור, יוחזר העיצום הכספי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

²⁵ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

²⁶ חוקי א", כרך ב', עמ' (ע) 1374, (א) 1399.

69. הוטל עיצום כספי לפי פרק זה, רשאי הנגיד לפרסם בעיתון או בכל דרך אחרת את דבר הטלת העיצום הכספי וסכומו, את שמו של המפר ואת מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבותיה, ורשאי הנגיד להורות למפר לפרסם פרסום כאמור.
70. (א) המנהל הכללי של תאגיד חייב לפקח ולנקוט את כל האמצעים הסבירים למניעת הפרות לפי סעיף 58 בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו.
- (ב) ביצע התאגיד הפרה כאמור בסעיף 58, חזקה היא שהמנהל הכללי בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי נקט את כל האמצעים הסבירים כדי למלא את חובתו.
- (ג) הפר המנהל הכללי של תאגיד את חובת הפיקוח לפי סעיף קטן (א), רשאי הנגיד –
- (1) להטיל עליו עיצום כספי בסכום של 100,000 שקלים חדשים בהתאם להוראות פרק זה;
- (2) להורות על הפסקת כהונתו של המנהל הכללי של תאגיד שהפר הוראה מהוראות סעיף 58(א) או (ב); היה הגוף הפיננסי מפוקח בידי רשות פיקוח, לא יורה הנגיד כאמור אלא לאחר התייעצות עם ראש רשות הפיקוח; הוראות פרק זה יחולו לגבי הפסקת כהונה, בשינויים המחויבים.
71. הנגיד רשאי לאצול את סמכויותיו לפי פרק זה, למעט לפי סעיף 70, למשנה לנגיד.

פרק י"ג: עונשין

72. (א) מי שהוציא או הפיץ שטרי כסף, מעות, מסמך או כל דבר אחר, אשר הנגיד קבע כי הם עשויים להיות תחליף מטבע, בניגוד להוראות סעיף 44, דינו – מאסר חמש שנים.
- (ב) מי שעשה אחד מאלה, דינו – מאסר שנה:
- (1) ביצע עסקה, שנקבע בצו לפי סעיף 51, שהיא אסורה;
- (2) הפר את חובת הסודיות, בניגוד להוראות סעיף 80(א) או (ג).
73. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שאפשר למניעת עבירות לפי סעיף 72(ב)1) בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – קנס בסכום של 50,000 שקלים חדשים.
- (ב) נעברה עבירה לפי סעיף 72(ב)1) בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה ככל שניתן כדי למלא את חובתו.
- (ג) בסעיף זה, "נושא משרה בתאגיד" – דירקטור, מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או בעל תפקיד אחר האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה.

פרק י"ד: שכר עובדי הבנק

74. בלי לגרוע מהוראות סעיפים 29, 29א ו-29ב לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985²⁷ (להלן – חוק יסודות התקציב), לעניין שינויים בשכר ובתנאי השירות, בדיקת הסכם חורג ותנאי בטלותו כאמור בסעיפים האמורים, לגבי הבנק, יחולו גם הוראות אלה:

²⁷ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

- (1) לא החליט שר האוצר בדבר שינויים בשכר, בתנאי פרישה או בגמלאות או בדבר הטבות כספיות אחרות הקשורות לעבודה כאמור בסעיף 29(א) לחוק יסודות התקציב בתוך 60 ימים מיום שהבנק פנה אליו בבקשה לאישור הסכם או הסדר בעניין כאמור, תובא הבקשה להכרעתו של ראש הממשלה; ראש הממשלה ימסור את הכרעתו בבקשה לשר האוצר ולנגיד בתוך 45 ימים מיום שהבקשה הובאה בפניו;
- (2) חלק הבנק על החלטות שר האוצר לפי סעיפים 29, 29א או 29ב לחוק יסודות התקציב תובא המחלוקת להכרעתו של ראש הממשלה; ראש הממשלה, לאחר שנתן לצדדים להסכם או להסדר הזדמנות להשמיע את עמדתם, ימסור את החלטתו בעניין לשר האוצר ולנגיד בתוך 45 ימים מהמועד שהמחלוקת הובאה לפניו;
- (3) היתה המחלוקת כאמור בפסקה (2) על החלטת שר האוצר להורות על גובה התשלום המותר לפי סעיף 29(ב) לחוק יסודות התקציב, וראש הממשלה אישר את החלטת שר האוצר כאמור, יקצוב ראש הממשלה בהחלטתו את התקופה שבה לא ישלם הבנק תשלומים מעבר לתשלום המותר;
- (4) חלק הבנק על החלטות שקיבל שר האוצר לפי סעיף 29ב לחוק יסודות התקציב, לא יחלו ביישומן עד למועד שבו על ראש הממשלה להכריע במחלוקת כאמור בפסקה (2) או עד למועד שבו ניתנה הכרעתו של ראש הממשלה, לפי המוקדם;
- (5) בהחלטות שר האוצר לפי סעיפים 29, 29א ו-29ב לחוק יסודות התקציב ובהחלטות ראש הממשלה לפי הוראות סעיף זה ישקלו שר האוצר וראש הממשלה, בין השאר, את הצרכים הייחודיים של הבנק ואת יחסי העבודה בבנק.

פרק ט"ו: הוראות שונות

75. דוח כספי (א) הבנק יערוך בתוך שלושה חודשים לאחר תום כל שנה דוח כספי שנתי, המשקף את הרכבם ואת שוויים של נכסי הבנק ושל התחייבויותיו ליום העסקים האחרון של השנה, את תוצאות פעולותיו לאותה השנה ואת השינויים בהון הבנק; הדוח ייערך על פי כללים חשבונאיים מקובלים בהתאמה לפעילות המיוחדת של בנק מרכזי ויבוקר בידי רואה החשבון המבקר.
- (ב) דוחות לפי סעיף זה יאושרו במועצה ויוגשו לממשלה ולוועדת הכספים של הכנסת, ויפורסמו לציבור בדרך שקבעה המועצה.
76. (א) בסעיף זה –
- “הדוח הכספי השנתי” – הדוח הכספי השנתי של הבנק שנערך בהתאם להוראות סעיף 75(א);
- “הון” – הון הבנק לתום השנה שחלפה, הכולל את יתרת העודפים, כמוצג בדוח הכספי השנתי, בניכוי הרווח הנקי;
- “סך הנכסים” – סך נכסי הבנק לתום השנה שחלפה, כמוצג בדוח הכספי השנתי;
- “יתרת עודפים” – יתרת רווחים והפסדים צבורים משנים קודמות, כמוצג בדוח הכספי השנתי;
- “הרווח הנקי” – הרווח הנקי של הבנק לשנה שחלפה, כמוצג בדוח הכספי השנתי; הרווח הנקי לא יכלול רווחים שטרם מומשו על פי הדוח הכספי השנתי.
- (ב) בתום שלושה חודשים מתום כל שנה, הבנק יעביר בפועל לממשלה רווחים בהתאם להוראות אלה:
- (1) אם ההון יעמוד על שיעור של 2.5 אחוזים או יותר מסך הנכסים, יועבר לממשלה סכום השווה לרווח הנקי, בניכוי יתרת עודפים אם היא שלילית;

(2) אם ההון יעמוד על שיעור העולה על אחוז אחד מסך הנכסים, אך פחות מ-2.5 אחוזים מסך הנכסים, יועבר לממשלה סכום השווה ל-50 אחוזים מהרווח הנקי, בניכוי יתרת עודפים אם היא שלילית;

(3) אם ההון יעמוד על שיעור של אחוז אחד או פחות מסך הנכסים – לא יועברו רווחים.

(ג) הבנק רשאי לרשום קרנות הון הנובעות מכללים חשבונאיים, ובלבד שיתרת הרווח הנקי שלא הועברה לממשלה כאמור בסעיף קטן (ב), תצטרף ברוח הכספי השנתי לסעיף "יתרת עודפים" ולא תוכר כפריט הוני אחר, אלא אם כן הוסכם אחרת בין הנגיד לבין שר האוצר.

77. (א) הבנק הוא גוף מבוקר כמשמעותו בסעיף 6(9) לחוק מבקר המדינה. ביקורת בידי מבקר המדינה

(ב) ההוראות שבסעיפים אלה בחוק מבקר המדינה, לא יחולו על ביקורת המבקר על הבנק;

- (1) סעיף 10(ב), לענין הצעת הממשלה;
- (2) בסעיף 14(א), הקטע המתחיל במילים "ואם ראה צורך בכך" עד סוף סעיף קטן (א);
- (3) סעיף 20(ג), לענין המצאת הדין וחשבון לראש הממשלה ולשר הנוגע לענין;
- (4) סעיף 21(א), לענין בקשת הממשלה.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו על הבנק ועל עובדיו גם לגבי פעילותם על פי כל דין אחר.

78. הנגיד, באישור המועצה, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע בצו הוראות בדבר אגרות שישולמו לבנק בעד שירותים שהוא נותן לפי חוק זה או לפי חוקים אחרים, לתאגידים בנקאיים או לכל אדם אחר.

79. לענין תשלום מסים, ארנונות, אגרות ותשלומי חובה אחרים, דין הבנק כדין המדינה. פטור ממסים

80. (א) לא יגלה אדם ידיעה שנמסרה לו ולא יראה מסמך שהוגש לו לפי חוק זה, ואולם מותר לגלות ידיעה או להראות מסמך אם הנגיד יראה צורך בכך לצורכי הליך פלילי, לרבות חקירה פלילית.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי הנגיד לגלות ידיעה או להראות מסמך לרשות פיקוח, ובלבד שנוכח כי הידיעה או המסמך מתבקשים לצורך מילוי תפקידיה של רשות הפיקוח.

(ג) לא יגלה אדם ידיעה ולא יראה מסמך שנמסרו לו לפי הוראות סעיף קטן (ב).

81. מי שפרש משירותו בבנק, לרבות חבר ועדה וחבר מועצה, יחולו עליו הוראות חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969²⁸, בשינויים המחויבים; סעיף 3 לחוק האמור יחול על הנגיד, על המשנה לנגיד, על עובד שהנגיד מינה לחבר הנהלת הבנק ועל עובד שהיה מדורג ערב פרישתו באחת מחמש הדרגות העליונות בדירוג עובדי הבנק.

82. (א) הבנק ייצג את המדינה בכל ענין הנוגע לחברות המדינה בקרן המטבע הבין-לאומית, בבנק להסדרי סליקה בין-לאומיים, בבנק הבין-לאומי לשיקום ופיתוח, וכן במוסדות כספיים בין-לאומיים אחרים על פי החלטת הממשלה. ייצוג לפני מוסדות כספיים בין-לאומיים

²⁸ ס"ח התשכ"ט, עמ' 144.

- (ב) הבנק רשאי לבצע כל פעולה הנדרשת לצורך הייצוג, לרבות השקעה במניותיו של מוסד כספי בין-לאומי.
83. לעניין פקודת השטרות [נוסח חדש]²⁹, דינו של הבנק כדין בנקאי כמשמעותו באותה פקודה.
84. תעודה הנחזית כתעודה שניתנה מאת הנגיד, או מאת אדם שהנגיד הרשהו לכך בכתב, והמעידה על המצורף אליה שהוא מטבע או שהוא מטבע מזויף, תשמש ראיה לכך, כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר.
85. הממשלה ממונה על ביצוע חוק זה.
86. בפקודת הבנקאות, 1941³⁰ –
- (1) בסעיף 8(ב1), המילה "מימוש" – תימחק, ובמקום "סעיף 44 לחוק בנק ישראל, התשי"ד–1954" יבוא "סעיף 37 לחוק בנק ישראל, התש"ע–2010";
- (2) בסעיף 18(א), ברישה, במקום "באישור הממשלה" יבוא "באישור הוועדה כהגדרתה בחוק בנק ישראל, התש"ע–2010";
- (3) בסעיף 14(ט), במקום "בשיעורים שיקבע" יבוא "ובשיעורי הפחתה מרביים שיקבע";
- (4) בסעיף 15א(א), אחרי "להראות מסמך" יבוא "לעובד בנק ישראל לשם מילוי תפקידו וכן".
87. בחוק ניירות ערך, התשכ"ח–1968³¹, בסעיף 1, בהגדרה "ניירות ערך", אחרי "בידי הממשלה" יבוא "או בידי בנק ישראל".
88. בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה–1975³², בתוספת השנייה, במקום פרט 18 יבוא: "18. הוועדה המוניטרית והמועצה המינהלית – לפי חוק בנק ישראל, התש"ע–2010".
89. בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א–1981³³, בסעיף 50(ג), במקום "בשיעורים שיקבע" יבוא "ובשיעורי הפחתה מרביים שיקבע".
90. בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א–1981³⁴, בסעיף 11א(ה), במקום "בשיעורים שיקבע" יבוא "ובשיעורי הפחתה מרביים שיקבע".
91. בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א–1981³⁵, בסעיף 50(א), אחרי "כמשמעותה בסעיף 2 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח–1968" יבוא "לבנק ישראל".
92. בחוק מילווה קצר מועד, התשמ"ד–1984³⁶, בסעיף 6, במקום הסיפה החל במילים "להרחבתם או לצמצומם" יבוא "כדי להשיג את מטרת בנק ישראל ולמלא את תפקידיו כאמור בסעיפים 3 ו-4 לחוק בנק ישראל, התש"ע–2010".

²⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 2, עמ' 12.

³⁰ ע"ר 1941, תוס' 1, עמ' (ע) 69, (א) 85; ס"ח התשס"ח, עמ' 684.

³¹ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234; התש"ע, עמ' 379.

³² ס"ח התשל"ה, עמ' 132; התשס"ט, עמ' 179.

³³ ס"ח התשמ"א, עמ' 232; התש"ע, עמ' 411.

³⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 258; התשס"ז, עמ' 376.

³⁵ ס"ח התשמ"א, עמ' 208; התשס"ט, עמ' 292.

³⁶ ס"ח התשמ"ד, עמ' 69; התשס"ג, עמ' 142.

93. בחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992³⁷ –
(1) בסעיף 1, בהגדרה "גוף ציבורי", בסופה יבוא:
"6) בנק ישראל";
(2) בסעיף 12(א), פסקה (2) – תימחק.
94. בחוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008³⁸, בסעיף 16(ג), המילה "מימוש" – תימחק, ובמקום "סעיף 44 לחוק בנק ישראל, התשי"ד-1954" יבוא "סעיף 37 לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010".
95. (א) חוק בנק ישראל, התשי"ד-1954³⁹ – בטל.
(ב) חוק הפיקוח על המטבע, התשל"ח-1978⁴⁰ – בטל.
96. תחילתו של חוק זה ביום י"ט בסיוון התש"ע (1 ביוני 2010) (להלן – יום התחילה). תחילה
97. (א) הנגיד שכיהן ערב יום התחילה ימשיך לכהן בתפקידו עד תום התקופה שלה מונה.
(ב) משנה לנגיד שכיהן ערב יום התחילה ימשיך לכהן בתפקידו עד תום חמש שנים מהיום שבו החלה כהונתו, בכפוף להוראות סעיף 10(ב) סיפה.
(ג) השכר ותנאי השירות שנקבעו לנגיד ולמשנה לנגיד ערב תחילתו של חוק זה ימשיכו לחול גם אחרי תחילתו של חוק זה על הנגיד ועל המשנה לנגיד שמונו ערב תחילתו של החוק.
(ד) החברים מקרב הציבור בוועדה שימונו לראשונה לאחר תחילתו של חוק זה, ימונו לתקופות כלהלן: אחד ימונה לשנתיים, אחד ימונה לשלוש שנים, ואחד ימונה לארבע שנים; מי שמונה כאמור לשנתיים, לא תימנה תקופה זו כתקופת כהונה לעניין סעיף 28(א).
(ה) החברים מקרב הציבור במועצה שימונו לראשונה לאחר תחילתו של חוק זה, ימונו לתקופות כלהלן: אחד ימונה לשנה, שניים ימונו לשנתיים, אחד ימונו לשלוש שנים, ואחד ימונה לארבע שנים; מי שמונה כאמור לתקופה של שנה או שנתיים, לא תימנה תקופה זו כתקופת כהונה לעניין סעיף 28(א).
(ו) לא הוקמה ועדה או לא הוקמה מועצה, יהיו הסמכויות שהוקנו בחוק זה לוועדה או למועצה, לפי העניין, בידי הנגיד, עד להקמתה.
(ז) כל עוד לא הוסכם אחרת לגבי התשלומים ושיעורי הריבית כאמור בסעיף 48(ג), ימשיכו לחול לגביהם ההסדרים הנוהגים בין הבנק לבין הממשלה עובר לתחילתו של חוק זה.

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

³⁷ ס"ח התשנ"ב, עמ' 198; התשנ"ח, עמ' 75.

³⁸ ס"ח התשס"ח, עמ' 184.

³⁹ ס"ח התשי"ד, עמ' 192; התשס"ח, עמ' 189.

⁴⁰ ס"ח התשל"ח, עמ' 108; התשס"א, עמ' 180.